
Sprawozdania z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie z działalności Wydziałów : Wydział I Językoznawstwa i Historii Literatury : Komisja Kultury Słowa

---

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 71, 136-139

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JĘZYKOWA KOMISJA SŁAWISTYCZNA

Językowa Komisja Sławistyczna koordynowała prace związane z rozbudową i utrzymywaniem bibliograficznej bazy danych językoznawstwa sławistycznego, stanowiącej jedyną w świecie bazę bibliograficzną zawierającą dane o europejskim i pozaeuropejskim językoznawstwie sławistycznym. Bibliograficzna baza danych została rozbudowana w 2008 r. o około 2,5 tys. rekordów zawierających informację dokumentacyjną głównie za lata 1999–2000.

Sukcesywnie przeprowadzana jest konwersja danych bibliograficznych do iSybisława za poszczególne lata i udostępnianie tych danych w Internecie po wieloetapowych korektach formalnych i merytorycznych. Obecnie udostępnione są głównie dane o pracach językoznawczych za lata 1998–1999.

Rekordy z opisami dokumentów, tj. wydawnictw zwartych (monografii, prac zbiorowych itp.), czasopism, artykułów i itp., mają rozbudowaną strukturę informacyjną, zawierają adnotacje (w wypadku gdy istnieje potrzeba poinformowania użytkowników o cechach relewantnych dokumentów), a także słowa kluczowe.

Baza danych została także uzupełniona o informacje dotyczące prac naukowych wydanych w poprzednich latach, nieuwzględnione w obecnym zbiorze informacyjnym. Realizowane zadanie stanowiło kontynuację przedsięwzięcia zapoczątkowanego w 1994 r. wspólnie z Instytutem Sławistyki PAN, kiedy wdrożony został autonomiczny system Sybisław, a następnie założona została baza danych, licząca obecnie ponad 50 tys. rekordów. W pracach kierowanych przez dr Zofię Rudnik–Karwatową uczestniczyli slawiści z Instytutu Sławistyki PAN, a także z innych najważniejszych polskich i zagranicznych ośrodków naukowych.

KOMISJA KULTURY SŁOWA

Za działalność Komisji Kultury Słowa odpowiada Prezydium Komisji, tj. w roku sprawozdawczym 2008: prof. dr hab. Kwiryna Handke (przewodnicząca) i mgr Marta Sobocińska (sekretarz).

W 2008 r. realizowano program „Warsztatów Kultury Słowa”, którego głównym celem jest rozwijanie u uczniów umiejętności oraz sprawności w wypowiedzaniu się w mowie i w piśmie. W pierwszym półroczu prowadzono prace z uczniami i nauczycielami, a w drugim półroczu — tylko z nauczycielami (zob. niżej).

W roku 2008 odbyło się 12 zajęć, w których łącznie uczestniczyło 198 osób, tj. uczniów i nauczycieli z następujących szkół:

1. Zespół Szkół nr XXI im. gen. L. Okulickiego w Warszawie, ul. Saska 78
2. XXX LO im. J. Śniadeckiego w Warszawie, ul. Wolność 1/3
3. Zespół Szkół nr IV im. E. Kwiatkowskiego w Warszawie, ul. Szczęśliwicka 46
4. Zespół Szkół nr XXXI w Warszawie, ul. Rzymowskiego 38
5. Zespół Szkół nr III w Warszawie, ul. Joliot Curie 13
6. XCIX LO im Z. Herberta w Warszawie, ul. Umińskiego 12
7. Technikum Handlowe w Warszawie, ul. Szczęśliwicka 46
8. LXXXVII LO w Warszawie, ul. Saska 78
9. LO im. Johana Wolfganga Goethego w Warszawie, ul. Joliot Curie
10. III LO im. Gen. Sowińskiego w Warszawie, ul. Rogalińska 2
11. LO im. Batalionu Zośka 86 w Warszawie, ul. Garbińskiego 1
12. Zespół Szkół nr XXVIII w Warszawie, ul. Żywnego 25
13. Akademia Humanistyczna w Pułtusku
14. Szkoła Podstawowa im. Stanisława Moniuszki w Łajskach
15. Zespół Szkół Specjalnych w Wołominie
16. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starogrodzie
17. Zespół Szkół Specjalnych w Markach
18. Zespół Szkół Zawodowych nr 1 w Dęblinie
19. Szkoła Podstawowa dla Niewidomych w Laskach
20. Zespół Szkół przy Pogotowiu Opiekuńczym w Izdebnie
21. Szkoła Podstawowa w Zalesiu Górnym.

W pierwszym półroczu kontynuowano pracę z uczniami, opracowując wybrane przez nich tematy na ustny egzamin maturalny. Tak jak poprzednio, były to prezentacje opracowane przez poszczególnych uczniów, przedstawione na wspólnych zajęciach warsztatowych, oceniane wówczas przez obecnych innych uczniów i nauczycieli z różnych szkół oraz przez osoby prowadzące zajęcia.

W 2008 r. opracowano w ten sposób następujące tematy maturalne:

1. Na podstawie analizy utworów literackich wskaż, jaką rolę odgrywa w średniowieczu motyw naśladowania Chrystusa.
2. Język [wybranego] współczesnego polityka — zanalizuj sposób jego wypowiedzania się na podstawie wystąpień i przemówień.
3. Kobieta zbuntowana — jej wizerunek w twórczości literackiej. Oceń zasadność jej buntu.
4. Różne oblicza miłości na podstawie wybranych przykładów literackich i malarskich.
5. Przyroda w utworach literackich i w sztuce. Dokonaj porównania jej funkcji, omawiając zagadnienie na wybranych przykładach.

W drugim półroczu zmieniono koncepcję zajęć warsztatowych. Prowadzone były z nauczycielami warszawskich i mazowieckich szkół: podstawowych, gimnazjalnych i licealnych, w tym także z nauczycielami szkół specjalnych.

Każde ze spotkań składało się z wykładu prof. dr hab. Kwiryny Handke oraz z zajęć warsztatowych prowadzonych przez mgr Martę Sobocińską. Celem zajęć warsztatowych było wykorzystywanie elementów teoretycznego wykładu do opracowania z uczestniczącymi w nich nauczycielami różnych projektów zajęć z uczniami w szkołach (w tym nieco odmiennych projektów dla szkół specjalnych), a w efekcie — stworzenie podręcznego skryptu do doraźnego wykorzystania również przez innych nauczycieli, nieuczestniczących w pracach Komisji Kultury Słowa.

Tematyką cyklu wykładów K. Handke była „Socjologia języka”. Od września do grudnia zostały przedstawione następujące tematy:

1. Wprowadzenie do socjologii języka.
2. Mowa i milczenie jako dwie strony komunikacji społecznej.
3. Język w strukturze przestrzeni społecznej.

Tematy zajęć warsztatowych mgr M. Sobocińskiej:

1. Różnorodne trudności w nauczaniu języka ojczystego dzieci i młodzieży z różnymi dysfunkcjami edukacyjnymi.
2. Relacje: myśli — słowa — intencje — działanie jako przedmiot ćwiczeń na lekcjach języka polskiego, ze specjalnym uwzględnieniem uczniów mających trudności w nauce.

3. Milczenie — gest — mimika jako formy komunikacji społecznej. Odczytywanie form komunikacji pozawerbalnej z różnych przekazów artystycznych.

W czerwcu i grudniu, tradycyjnie, uczestnicy „Warsztatów Kultury Słowa” (uczniowie i nauczyciele) zostali obdarowani książkami (głównie z zakresu nauki o języku, w tym słownikami: poprawnej polszczyzny, frazeologicznym i in.), zakupionymi z dotacji ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

WYDZIAŁ II NAUK HISTORYCZNYCH, SPOŁECZNYCH I FILOZOFICZNYCH

W roku sprawozdawczym odbyły się cztery zebrania Wydziału II TNW: w dniach 31 marca, 14 maja, 2 października i 1 grudnia. Dwa ostatnie były *de facto* otwartymi seminariami, na których odbyła się dyskusja nad nowo opublikowanymi książkami.

Na zebraniu w dniu 31 marca 2008 r. przeprowadzono wybory przewodniczącego i sekretarza Wydziału II TNW. Prof. Stanisław Bylina — ustępujący przewodniczący — powitał przybyłych i poprosił o przewodniczenie zebraniu prof. Edwarda Potkowskiego, który zgodził się i zwrócił się do gremium z prośbą o zgłaszanie kandydatur. Ponieważ nie było propozycji z sali, prof. Potkowski zaproponował ponowne kandydowanie prof. Byliny, który wyraził zgodę. Oddano 11 głosów. Komisja skrutacyjna w składzie prof. prof. M. Koczarska, P. Dahlig podliczyła i podała do wiadomości wyniki głosowania: 10 głosów na „tak” dla prof. Byliny, przy jednym głosie wstrzymującym się.

Prof. Potkowski pogratulował wyboru, a następnie zwrócił się do prof. Byliny, ponownie wybranego na funkcję przewodniczącego Wydziału II, o zaproponowanie kandydatury sekretarza Wydziału. Wobec rezygnacji z kandydowania prof. Piotra Dahliga, dotychczasowego sekretarza, zarówno prof. Bylina, jak i prof. Potkowski zgłosili kandydaturę prof. Leszka Zasztowta, który wyraził zgodę na kandydowanie. Innych kandydatur nie zgłoszono. Komisja skrutacyjna w niezmienionym składzie podliczyła wyniki głosowania i podała je do wiadomości. Oddano 11 głosów: 9 na „tak” dla prof. Za-